

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

5. De litis contestatione

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

tis tempore proposita effectum prorogationis solum habet. *Arg. c. 3. §. reus de rescript. in 6.*

TITULUS V.

De litis Contestatione.

Q. 1. *Quid sit litis contestatio?* *Resp. 1.* Litis contestatio, quæ est principium ac basis iudicii, cum citatio sit potius principium actionis instituendæ, definitur, quòd sit petitio Actoris in iure facta, & congrua responsio Rei secuta animo litigandi *c. un. h. t. & c. 54. §. licet de Elect.*

Q. 2. *Quomodo fiat litis contestatio?* *Resp. 1.* Ex parte actoris, dum is vel per se ipsum vel ad interrogationem iudicis in iudicio repetit narrata & petita libelli sui, affirmandòque vera esse & à se petita, & fieri debere, eaque ut fiant, deposcit, vel etiam simpliciter dicit, *repeto narrata & petita libelli mei*; quæ est contestatio litis *affirmativa*. Ex parte rei autem, dum is vicissim respondet v. g. *nego narrata, prout narrantur, vera esse*; vel, *dico petita fieri non debere*; quæ est contestatio litis *negativa*. Animus item litigandi ex utraque parte adesse debet, qui, si reus quidem respondeat, dicat tamen, se id tantum informationis gratia facere, de iure non censetur adesse. *Pichl h. n. 2.*

Resp. 2. Litis contestatio fit etiam i. verbis *dubitativis*, v. g. dum reus dicit, *non credo narrata*

TATA

rata esse vera. Non tamen si diceret; *non teneor respondere.* 2. *Verbis affirmativis*, potissimum dum rei confessio fit mixtâ aliquâ contradictione v. g. dum dicit, *fateor acceptum mutuum, sed nego terminum ad solvendum elapsum.*

Resp. 3. Nec per exceptiones peremptorias, ut clarè habetur. *c. 2. h. t. in 6.* Nec per fori declinatorias. *L. 28. §. 3. ff. de cond. indeb.* Nec per alias dilatorias *regulariter* inducitur litis contestatio. Ratio, quia *peremptoria* destruunt iudicium, *declinatoria* declinant, *dilatoria* differunt.

Resp. 4. Nec per positiones & responsiones ad illas fit litis contestatio. Ratio, quia positiones sunt narrationes quædam breves, seu assertiones facti alicujus ad causam controversam pertinentes, ad veritatem eliciendam conceptæ ab Actore, super quibus is petit sibi responderi ab adversario; atqui hæ in causa principali fiunt modò post litem cont. ergo.

Q. 3. An contestatio litis sit de substantia processûs? *Resp.* Aff. ita ut *regulariter* loquendo totus processus irritus sit, ubi contestatio litis etiam *solemnis & formalis*, quæ fit certis verbis & juxta stylum Curia, est omissa. *c. un. h. t. L. un. junct. Auth. offeratur. C. eod. in summario* semper sufficit simplex litis contestatio, quâ voluntas litigantium quocunque modo declaratur. *Clem. 2. de V. S.*

Q. 4. In quibus aliis causis & casibus non sit opus litis contestatione scil. solenni? *Resp. 1.* In generâ.

genere. In omnibus causis, in quibus non requiritur libellus. Gail. *Libr. 1. Obs. 76. n. 4.* 2. In Specie. In causis appellationis. *c. 58. de appell. contrarium observatur in Camera. Ord. Cam. p. 3. tit. 32. §. 4.* 3. In causis *coram Papa* aliove supremo Principe propositis. Ratio, quia auctoritas Principis defectum juris positivi supplet. Gail. *L. 1. Obs. 75. n. 11.* 4. In quibusdam causis spiritualibus. 5. Denique nulla omnino opus est litis contestatione in causis notoriis; quia in his ordo juris non est servandus. *c. 21. de jurejur.*

Q. 5. Per quos fieri possit litis contestatio? Resp. Non tantum per partes Principales, sed etiam per earumdem Procuratores; item Tutores, Curatores, Syndicos. *L. 4. §. patroni. C. de jud.* Item per responsionem Advocati animo litigandi factam. *c. 62. de appellat. Pichl. h. t. n. 7.* Nec necesse est, Actorem & Reum simul esse eodem tempore coram iudice praesentes, sed potest petitionem Actoris ex intervallo sequi responsio Reus. *L. 2. §. 2. ff. de O. & A.*

Q. 6. Quinam sint effectus Litis contestationis? Resp. 1. Invalida nihil operatur. *Auch. offeratur. C. h. t.* 2. Valida effectus varios habet; v. g. quod per eam in iudicio quasi contrahatur. *L. 3. §. 11. ff. de pecut. 2.* Quod per eam perpetuentur actiones temporales, & poenales incipiant transire ad haeredes & contra haeredes. *§. 1. Inst. de perp. & temp. act.* 3. Quod interruptat praescriptionem, etiam longi temporis. *L. 26. C. de R. V.* 4. Constituat possessorem quo-

quoad perceptionem fructuum in mala fide. *L. 22. C. de R. V.* Quod Procurator fiat Dominus litis, libelli que mutatio impediatur. Vid. Engel, Schmalzg. Pichl. Vall.

TITULUS VI.

Ut Lite non contestata non procedatur ad testium receptionem, vel ad Sententiam definitivam.

Q. 1. *Quid præsens rubrica contineat, quaque sit ejus ratio?* *Resp.* ad. 1. Continet regulam generalem, quâ vetatur lite nondum contestata in judicio ordinario procedi vel ad testium receptionem, vel ad Sententiam definitivam, id est, super causa & negotio principali ferendam; ad interlocutoriam enim, quæ super quæstionibus incidentibus vel emergentibus inter principium & finem causæ fertur, potest procedi *c. 19. de judic.* Pich. *h. t. n. 1.*

Resp. ad 2. Ratio Rubricæ est, quia ante litis contestationem causa nondum censetur in judicium deducta. *c. un. de lit. contest.* Testes autem in judicio tantum, & ad judicem informandum audiri debent; ergo.

Q. 2. *Quinam casus expressi sint in jure, in quibus lite non contestatâ testes non sint recipiendi, nec procedendum ad Sententiam definitivam?*

Resp. Seqq. Primus expressus est in *c. 1. h. t.* ubi, quòd